

7/19275
62-64

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SÜRELİDİR

Sayı : 15671364-610-0051
Konu : 7/19275 sayılı
yazılı soru önergesi

9/2 /2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) TBMM Başkanlığı'nın 11/12/2017 tarihli ve 43452547-120.07-195613 sayılı yazıları.
b) Başbakanlığın 18/12/2017 tarihli ve 55607020-610-E.84097 sayılı yazıları.

İlgi yazı eki İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/19275 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun yazısı ekte sunulmaktadır.
Bilgilerine arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Başbakan Yardımcısı

Ek: BDDK'nın 5/1/2018 tarihli ve
E.299 sayılı yazısı ve ekleri (3 sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
Kurul İşleri ve Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 97390103-610-E.299
Konu : 7/19275 sayılı soru önergesi

05/01/2018
GÜNLÜDÜR

BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Mehmet ŞİMŞEK)

İlgi : 20/12/2017 tarihli ve 15671364-610-2456 sayılı evrak akış ve talimat formu.

İlgide kayıtlı evrak akış ve talimat formu ekinde gönderilen İstanbul Milletvekili Sayın Yrd. Doç. Dr. Gülay YEDEKCI'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğu 7/19275 sayılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

e-imzalıdır
Mehmet Ali AKBEN
Başkan

Ek: Soru önergesi cevabı (2 sayfa)

T.C. BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI	
TARİH:	8.1.2018
SAYI:	0051

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN YRD. DOÇ. DR. GÜLAY YEDEKÇİ'NİN 7/19275 SAYILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Bilindiği üzere, 2011 yılından başlamak üzere Türkiye ekonomisi özellikle krizin merkezinde yer alan ekonomilerden olumlu yönde ayrılmış, artan sermaye akımlarıyla birlikte güçlü seyreden iç talep sayesinde %30'a varan oranlarda toplam kredi büyümesi kaydedilmiştir. Ekonomideki canlı talep dış ticarete de yansımış ve dış ticaret açığı ve buna bağlı olarak cari açık milli gelire oranla hızlı büyümüş ve tarihsel yüksek değerlere ulaşmıştır. Bu gelişmeler, 2013 yılı sonunda Siyasi Otorite ve ilgili politika yapıcı kurumlar tarafından önemli bir risk birikim sinyali olarak değerlendirilmiş ve Finansal İstikrar Kurulunun öncülüğünde, hem cari açığı dizginlemek hem de finansal sistemde risk birikimini azaltmak için önlemler alınmasına karar verilmiştir.

Bireysel kredilerdeki (tüketici kredileri ve kredi kartları) hızlı büyümenin ve risk birikiminin önlenmesi çerçevesinde gerek Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) gerek ilgili diğer ekonomi birimlerince yıllar içerisinde tedbirler alınmıştır.

Bu kapsamda BDDK tarafından 2013'ün son çeyreğinde düzenlenen ve 2014'te yürürlüğe giren makro ihtiyati tedbirler aşağıda sıralanmıştır:

- Borç/Gelir düzenlemesi ile kredi kartlarında kişinin geliri ile kart limiti arasında açık bir bağ kurulmuş,
- Kredi kartlarında ve tüketici kredilerinde taksit sayısı ve vade sınırlaması getirilmiş,
- Taşıt kredilerinde binek araçlar için Kredi Değer Oranı (KDO) getirilmiş,
- Genel karşılık oranları üretken alanlarda (ihracat ve KOBİ kredilerinde) düşürülürken, kredi kartlarında ve konut kredisi hariç tüketici kredilerinde artırılmış,
- Kredi kartları ve tüketici kredilerinin sermaye yeterliliği hesaplamasındaki risk ağırlıkları artırılmış,
- Kredi kartlarında asgari ödeme oranları kart limiti ile ilişkilendirilerek artırılmıştır.

Yaklaşık 3 yıl süren uygulamanın ardından makro ihtiyati tedbirlerden çıkış stratejisi çerçevesinde bireysel kredilerdeki artışın sınırlanması hedefine ulaşılması, ekonomik döngüdeki gelişmeler ve olası sıkıntıların giderilmesi amaçlarıyla kademeli olarak 2016 yılından itibaren esnetme politikaları uygulanmıştır.

Ayrıca, Karşılıklar Yönetmeliğinde yapılan değişiklikler ile yeniden yapılandırma koşullarında esnetilmiş, Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelikte yapılan değişiklik ile borçlunun talebi üzerine yeniden yapılandırma yapılacağı bu durumda vadenin 72 aya kadar çıkarılabileceği, Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmelikte yapılan değişiklik ile de kredi kartı hamilinin talebi durumunda mevcut borç bakiyesinin 72 aya kadar taksitlendirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

Doğru bir analiz yapılabilmesi açısından kredileri takip hesaplarına aktarılan bireysel müşterilerin sayısındaki artıştan ziyade takipteki müşterilerin toplam müşteriler içindeki payı ya da takibe dönüşüm oranı gibi oransal değerlere bakılması gerekmektedir. Bu çerçevede bakıldığında, BDDK veri tabanında yer alan stok bilgiler çerçevesinde, takip hesaplarındaki bireysel kredi müşterilerinin toplam bireysel kredi müşterileri içindeki payı Kasım 2017 itibarıyla %5,5 ile son 11 yılın en düşük orana gerilemiştir.

Küresel ekonomik kriz sonrasında Aralık 2009 döneminde %6 seviyelerine kadar çıkan bireysel kredilerin takibe dönüşüm oranında son yıllarda önemli bir artış gözlenmemiştir. 2015 ve 2016 yılsonlarında %4,3 olan söz konusu oran Kasım 2017 itibarıyla artmamış aksine %3,5 seviyesine gerilemiştir.

Bankaların bireysel kredileri takip hesaplarına aktarmasına ilişkin usul ve esaslar 01.11.2006 tarih ve 26333 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olan “Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” hükümleri çerçevesinde belirlenmektedir. Kredinin tahsil kabiliyeti ile borçluların kredi değerliliğine göre kredilerin gruplandırılmasının söz konusu olduğu Yönetmeliğe göre özetle kredinin anapara ve/veya faizine ilişkin yapılması gereken ödemenin 90 günden fazla gecikmesi, borçlunun kredi değerliliğinin zayıflaması, kredinin zafiyete uğramış olması, tahsil edilemeyeceğinin tespit edilmesi veya bu konuda kesin kanaate sahip olunması gibi kriterler bulunmaktadır.

Son olarak, BDDK veri tabanında yasal takipte olan işsiz vatandaşların sayısına ilişkin herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.